

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za drugo izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettirvste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Šolsko leto 1908/09.

Čas počitka je pretekel, le nekaj dni še, in začne se novo šolsko leto, to je, čas resnega delovanja za učečo se mladino. O modrihanu Apoloniju se bere, da se mu je v začetku mladeniške dobe prikazala modrost v podobi veličastne device in ga takole nagovorila: Mladenič, ni prazno veselje, ki me spremlja, ampak resno delovanje. Kdor hoče meni slediti, se mora ogibati nezmernosti v jedi in pijaci, ter se zadovoljiti tudi z borno posteljo. Kot strogo dolžnost mu nalagam čistost in molččnost. Za darilo pa mu poklonim zmernost, pravičnost in moč, zoperstavljam se hudobnemu nagnenju, in ob enem pa ga storim ljubljena božjega. Če si čistost prisvojiš, dala ti bom znanost, razsvetlila tvoje oči in te usposobila, da boš spoznal boga ter razločeval dobre od zapeljivcev. To je sicer samo bajka, pa ima v sebi glavna navodila za učečo se mladino.

1. Kdor hoče študirati, ne sme iskati praznega razveseljevanja in raztresljivega norčevanja, ampak se mora uglobiti v uk. Zato naj gre študirat, kdor ima veselje do uka in ob enem tudi talente, da se more priučiti. Siliti koga v študije, ki nima veselja ali ki ni nadarjen, se pravi otroku zakopati srečno prihodnost.

2. Dijak naj se preskrbi s potrebno hrano. Neusmiljeno je, otroka v mesto pošiljati in ga tam prepuščati brez zajuterk, obeda in večerje, menec, da se mu bo že tam preskrbelo. Res je sicer, da dijaška kuhinja preskrbi revnim dijakom nekatere dni v tednu obed, vse dni tako velikemu številu dijakov seveda ni mogoče. Pa tudi obed sam še, ne zadostuje. Mlad človek brez zajuterk, male južne in večerje — pa naj študira — to je za trajno nemogoče. Telo se ne more razvijati, moči pešajo in zdravje se kvari, posebno še, ker skušajo stradaljoči dijaki premnogokrat z dimom škodljivih cigaret svoj prazen želodec pomiriti.

Kakor pomanjkanje vsakdanjega kruha dijaku škoduje, ravno tako in mnogokrat še veliko bolj škoduje obilno, ali neredno preoblaganje z jestvinami ali celo z denarjem, posebno če ga slepa materna ljubezen na skrivnem ponuja otroku. S tem se otrok navaja k sladostnosti, kadenju in pijančevanju. Dijak naj ne dobiva denarja nikdar v roke, ker ne zna z njim ravnati in je denar njemu

ubogo obleko, na srebrno-sive lasi — tu zatrepečejo njegove roke. On obledi in se začne tresti.

3. Žalostno je tudi, ako prihajajo dečki v mestne šole brez potrebnega oblačila. Tak otrok se sramuje sebe in tovariši se sramujejo njega. Vsak dijak mora imeti potrebno perilo, vsaj štiri močne srajce, štiri gajte, več robecev, nogavice ali onuč za noge, dvoje močnih čevljev, hlače za praznik in delavnik, ravno tak prsnik ali telovnik, ovratnik in več kolerjev. Suknjo za zimo in leto ter čeden klobuk ali kapo. Potrebne so nadalje krtače za čevlje in oblačilo, krtačica za zobe in milo. Kdor nima potrebnih oblačil, ne more gojiti snažnosti, ne čuvati redu — česar pa se Janezek ni učil, tudi Janez znal ne bo — z drugimi besedami, ostal bo celo življenje nerednež in zamazanec.

4. Stanovanje mora biti primerno za nežno mladost in nedolžnost srca. Hudo se stariši pregrešijo zoper svojega otroka, ako ga vtaknejo v nezdravo, mokrotno in nesnažno stanovanje. Deček mora razen šolskih ur ves ostali čas s kratkim odmorom, ko gre na sprehod, prebiti v svojem stanovanju. Ako je torej stanovanje nezdravo, ga obhajajo kaj rado različne slabosti, kakor glavobol, katar itd. in učenje mu postaja zoperno. Začne resno bolehati in v mlado telo se zasadi kal prezgodnje smrti. Se hujska nevarnost proti mladeniču, ako je stanovanje moralno nezdravo, to je, če sta gospodar in gospodinja ničvredna, če se shajajo tamkaj pokvarjeni ljudje, ki s protiverskim govorjenjem, z grdimi, nesramnimi besedami in z nespodobnimi dovtipi, mlademu srečo izrgajo vero in vsak čut za poštenost. Sveta dolžnost starišev je, da se dobro prepričajo o verskem in npravem stanju dotičnih ljudi, katerim hočejo svojega otroka v skrb izročiti. Nikdar ne smejo stariši svojim sinovom prepuščati, da si sami stanovanje poiščejo, ker skušajo, posebno že bolj odrasli dijaki, takšna stanovanja dobiti, kjer so prosti po cnevi in po noči in brez vsakega nadzorstva. Nadalje se vsaj strogo tirja od gospodinj, da vestno snaži stanovanje in ga zračni, da oskrbuje redno perilo in o pravem času kuri. Nikakor se ne sme pripuščati, da bi se tamkaj shajali dijaki, da bi se kadilo, pijančevali ali kar se dandanes rado godi, kvartalo. Gospodinja mora gojence opominjati, da si snažijo obutale in skrtačijo oblačilo, da imajo svoje reči tudi spravljene v pravem redu. Gospodinja ne sme imeti prenočevalcev, naj bodo že delavci, pisarji ali kaj

drugega, še manj pa prenočevalk, ker je taka vrsta ljudi največja kuga za dijake.

Stariši naj bi prihajali tu pa tam nepričakovano k svojemu dijaku, sedaj zjutraj, sedaj zopet zvečer, da se prepričajo, ali zgodaj vstaja in ali je zvečer doma.

5. Vestna dolžnost starišev in njihovih namestnikov je nadalje, da obiščejo dva-ali trikrat v vsakem polletju razrednika, to je, tistega profesorja, ki ima skrbeti za razred, v katerem je njihov sin. Da zvedo, kje ga je možno najti, poprašajo naj pri šolskem slugu; če bi ga ne našli, tudi gospod ravnatelj ali kateri izmed gospodov profesorjev ustreže. Poprašajo naj po pridnosti in po zadržanju, in po izpovedi gospodov profesorjev naj sodijo svojega sina; nikakor pa se ne smejo dati premočiti po lažnjivih tožbah in praznem opravičevanju svojega otroka.

6. Učencu mora biti šola ljubeznivi dom in učenje njegovo vsakdanje delo. Zato pa ga naj v tem oziru nihče ne moti in vznemirja. Napačno je torej, ako stariši vsak trenutek prihajajo svojega sinčka gledat in giadit; ako mu pošiljajo pismo za pismom, kjer mu prazne domače novice naznanjajo in čenčarijo. Zelo škodljivo je, ga ob nedeljah in praznikih vabiti domu na različne gočove, na bratvo, na žeganje, na kolone in Bog ve kaj vse. Take in enake reči raztresajo dečka, ga delajo nezadovoljnega, ga store za učenje nesposobnega. Stariši, ki tako napačno ljubijo svojega otroka, ga naj rajši obdržijo doma, bodo sebi prihranili denar, drugim pa sitnosti.

7. Učenci, ki vstopijo v prvi razred in tisti, ki morajo ponavljati leto zaradi nezadostnega znanja ali ki imajo slab red iz zadržanja ali pridnosti, morajo plačati šolnino (30 K) po dotičnih prvih dveh mesecih šolskega leta. Stariši si naj ta denar o pravem času oskrbijo, da ne bodo potem njih otroci v zadregi po mestu beračili in ljudi nadlegovali. Mlad diček se navadi beračiti, zgubi svoj mladeniški ponos in mnogokrat si kuje laži, da bi lažje opeharil dobrotnike. Tu pa tam se denar zapravi, zaigra, zakada ali zapije, mnogokrat potrafi za največje nesramnosti. Stariši, čuvajte svoj in svojih otrok ponos!

Podlistek.

Mamice zadnja pot.

Posl. J. Z.

(Konec.)

Po sto poslušalcev čaka na razlaganje profesorja.

„Zanimivo, kaj takega še ni bilo do zdaj“, reče med drugim dijak. „Danes je med drugimi truplo ženske, ki ji ne moremo prstov stegniti. Skoraj izgleda, kot bi bili roki zraščeni.“

„No, bodedo videli“, reče ravnodušno gospod profesor.

Vstopili so v dvorano. Trupla so bila pripravljena za razlaganje. Le eno, o katerem je dijak prej govoril, je bilo z rjuho nalahno pokrito.

„S to nismo vedeli kaj početi“, reče mlajši zdravnik. „Roki sta ji najbrž skupaj zraščeni.“

Slučaj je zanimal profesorja. Sel je k imenovanemu telesu in ga odkril. Potipal je roke. Obe ste bili zapleteni.

„Od kod je?“, vpraša.

„Ne ve se. V cerkvi so jo našli.“

Doktor se je pri besedi „cerkev“ pomilovalno nasmehnil.

Okoli prstov je bil rožni venec.

Spet se je nasmehnil profesor.

Skušal je rožni venec odviti in roki ločiti — pa zastoj.

„Čudno“ — in odstopil je.

Se enkrat se je ozrl. Stopil je korak nazaj. Trenutek je postal, pogledal mlriču v obraz, na

ubogo obleko, na srebrno-sive lasi — tu zatrepečejo njegove roke. On obledi in se začne tresti.

„Ona je, ona je.“

Nato pade nezavesten na tla. Odnegli so ga ven.

Navzoči so pa popraševali: „Kaj je rekel?“

„Ona je, ona je“, je bil odgovor.

„Kdo je ta neznanica?“

Truplo so nesli v mrtvašnico. Današnje predavanje profesorja je izostalo.

Dve uri je ležal Mirko nezavesten. Zraven njega je stal zdravnik in usmiljena sestra.

Končno je odprl oči, in bolešno zaklical: „O, mati, mati!“

Uganka je bila rešena. Ranjka je bila njegova mati.

„Tako jo je torej moral najti!“

Nato je zaspal. V spanju je razpet roki, kot bi hotel koga objeti. Ustnice so se premikale, kot bi hotele koga iskati, kot bi hotele mater poljubiti z zvestim poljubom ljubezni. Zastoj — ona je bila mrtva.

Resno je odprl oči, počasi je govoril:

„Kakor kraljico jo pokopljite! Bila je moja mati!“

Rekel je zdravniku, naj odide, naj rajno polože na mrtvaški oder s krasoto in sijajem.

Zdravnik je odšel.

Zraven bolnika je stala usmiljena sestra in rekla:

„Gospod profesor, to je morala biti dobra mati.“

„O, da — bila je dobra mati — a jaz sem bil nehvaležen sin in sem jo pozabil.“

Tu je zajokal, kakor joče je otrok za svojo materjo.

Usmiljena sestra reče tolažilno:

„Materna ljubezen ljubi brez konca in brez meje.“

Pogledala ga je milo. Kakor angelj je stala zraven njega.

Mirko je vzdihnil: „O, da bi ta večnost bila!“

„Večnost je, gospod profesor, in tamkaj v večnosti najdete zopet svojo mater.“

„Zopet najdem mater? O, da bi tako bilo!“

Ir bolešno se je smehljaj in jokal.

„Hočem moliti za njo, gospod profesor; kmalu pride božič — praznik miru.“

Sestra se je ozrla k nebu in obraz ji je zarudel od notranjega veselja.

Utrujeni profesor je zaspal.

Sijajen pogreb so priredili materi. Ležala je v srebrni krsti in v krasnem vozu so peljali mrtvo na pokopališče. To je bila zadnja pot mamice.

V celem mestu se je govorilo o Mirkovi mamici. Listi in časniki so poročali kolikor mogoče natanko in še veliko več. Od vseh strani so pošiljali vence in sožaljni listi brez števila so došli priljubljenemu profesorju.

In vendar ni vedel nihče, kako se je vse prigodilo, sam Mirko ne. Le ena je vedela resnico in ta je resnico seboj vzela v večnost. Mirko je moral še v postelji ostati, ko so mamico k zadnjemu počitku peljali.

Nj videl več mrtve, zdravniki so mu prepovali vsako razburjanje, da se ne bi bolezen ponovila in pohujšala. Samo sestro je vprašal:

„Sestra, je-li mamica lepa?“

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 84.389 udov, to je 5533 več kakor lani. Imela je družba l. 1899 udov 78.103

1899	78.103
1900	78.596
1901	76.110
1902	80.046
1903	76.058
1904	84.598
1905	83.572
1906	81.879
1907	79.146
1908	84.389

Družba torej sicer ni še dospela popolnoma na vrhunec l. 1904, a vendar je upati, da bo do št. 5533 prekorščila v teku prihodnjih let. Saj ljudje veliko več berejo kot nekdanj, in družba si bo prizadevala, dati ljudem berila, ki bodo res za vse.

Mohorjanov pride letos na:

1. Goriško nadškofijo	9841 (+ 746) udov.
2. Krško škofijo	6350 (+ 107) "
3. Lavantijsko škofijo	25650 (+ 1918) "
4. Ljubljansko škofijo	33360 (+ 2353) "
5. Tržaško-kopersko škofijo	4454 (+ 83) "
6. Sekovsko škofijo	419 (- 3) "
7. Škofiji Poreč in Krk	168 (+ 60) "
8. Dalmatinske škofije	239 (- 68) "
9. Zagrebško nadškofijo	487 (- 7) "
10. Djakovsko škofijo	67 (- 16) "
11. Bosniške škofije	170 (- 43) "
12. Somboteljsko škofijo	277 (+ 59) "
13. Videmsko nadškofijo	258 (+ 18) "
14. Razne kraje v Evropi	345 (- 8) "
15. Ameriko	2067 (+ 39) "
16. Afriko in Azijo	237 (+ 5) "
Vkup	84.389 (+ 5533) udov.

Torej dobi letos slovenski narod od družbe sv. Mohorja iznova 506.334 lepih knjig. 11.275.810 knjig je družba do lanskega leta podala Slovincem, z letošnjimi pride torej na št. 11.882.144. Kde prečeni, koliko se je v teh spisih dalo Slovincem izobrazbe, koliko zabave, koliko razvedrila, koliko veselja, koliko se je slabega zabranilo. Zato pa je slovenskega naroda častna dolžnost, delati tudi znanorej za ta zavod, za katerega Slovence drugi narodi zavidajo, katerega drugi posnemajo.

Dne 1. septembra smo pričeli razposiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bodemo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bodemo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika, Afrika in Azija, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Lavantijska škofija, 5. Ljubljanska škofija, 6. Goriška nadškofija, 7. Tržaško-koperska škofija.

Ker smo letos prejeli vpisovalne pole večino- ma že začetkom februarja, nam je bilo mogoče z razposiljanjem knjig pričeti skoro za en mesec dni prej.

Čestitane gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo avizo, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gospodje poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. **Odbor.**

S posebnim veseljem bodo letos pozdravili društveniki leposlovni del družbinega knjižnega daru. Pred vsem Poezije Simona Gregorčiča s kras-

„Čudovito lepa“, je odgovorila ta. „Leži sredi med rožami v krsti, rožni veneč ima okoli prstov, spava in moli med snivanjem.“

Ko so mamico mimo peljali, so morali Mirka k oknu zanesti.

„Zadnjokrat, o zadnjokrat, mati“, je rekel žalostno.

Iz daljave se je slišala žalobna godba, odprli so okno in razločno so prikrajali glasovi v sobo bolnikovo.

Končno se je prikazal pogreb; maščiki, voz in nepregledna množica, ki je sledila pogrebu. Profesorji univerze, zdravniki iz bolnišnice, prijatelji Mirka, vsi so se udeležili pogreba dobre mamice. In vendar ni nikdo poznal umrle, a častili so jo vsi; samo on, ki jo je bil poznal, je ni bil častil.

Dokler je mogel videti sprevoz, je zrl za njim. Ko je izginil za ovinkom voz, vzdignil je Mirko roko in mignil zadnjici k slovesu. Nato so ga zanesli nazaj, iz daljave pa so doneli glasovi godbe in polagoma so se izgubavali. Bolnik je zaspal. V sanjah je večkrat zaklical: „Mati, mati!“

Ko se je stanje bolnikovo v nekaterih dneh zboljšalo, prinesla mu je sestra molitvenik mamice. Stara knjiga z velikim tiskom je bila in zelo obrabljena. Vzjel jo je v roko in čital.

V knjigi je našel podoben Jezusa, ko roke stegne, da bi vse objel in zakliče: „Pridite k meni vsi...!“

Na zadnji strani pa je bila molitev, katero

nimi in izvirnimi slikami. V Koledarju nastopajo pisatelji Janko Mlakar s šaljivo povestjo „Zadnji Rokovnjač“, Ksaver Meško s pripovednimi sličicami „Razni ljudje“, Kompoljski s povestjo iz življenja ameriških Slovencev „Zadnja igra“, Silvester K. s šaljivo črtico „Sivčevi spomini“, J. Mohor s povestjo „Pijančeva hči“, dr. Ehrlich z zgodovinskim spisom „Iz francoskih vojsk“ itd. Svoje pesmi priobčujejo pesniki Medved, Meško, Pregelj in drugi. Tudi Koledar je prav bogato obdarjen s slikami, kar bode vsepovedi le ugajalo. V Slovenskih Večernicah sta dve daljši povesti. Novo življenje, spisal dr. Fr. Detela; V samoti, spisal Ivan Cankar. S tem sta stopila najboljša naša pripovednika med družbine prijatelje, vsled česar si je pridobila družba sledeče knjige: Presveto Srce Jezusovo, poučna in molitvena knjiga, spisal slovenski jezuit Janez Pristov; Umni čebelar, spisal Fr. Lakmayer, in Zgodbe S. P., spisal dr. Krek.

Slovinci!

Povseh trgovinah zahtevajte odslej edino-le vžigalce S. K. S. Z. „V korist obmejnim Slovincem“. Dru- gih nikjer več ne sprejmite!

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

2. septembra. Nemški listi poročajo o cesarjevem potovanju v Budimpešto: Cesar pride v Budimpešto že 8. septembra ter takoj dopoldne zapriseže novoimenovanega metropolita v Banjaluki, Popoviča. Dne 10. septembra se cesar udeleži maše zadušnice za pokojno cesarico Elizabeto. Dne 15. septembra se poda v Vesprim, kjer se udeleži vojaških vaj. Nazaj grede ga v Budimpešti obišče bolgarski knez Ferdinand. — Po Bosni se širi brošura „Bosanski bratje“, ki zelo napada Avstrijo in pozivlja, da se naj vzdignejo proti tlačiteljem Habsburžanom. — Delegacijsko zasedanje se odprlo 29. septembra v Budimpešti. — Siro se govprica, da odstopi turški sultan. Vzrok je baje ta, ker mu odločilni krogi ne zaupajo dovolj. — V Mali Aziji se vršijo veliki nemiri. Grško in turško prebivalstvo grozi z umorom in ropom. Tujcem je prepovedano iti iz hiš.

3. septembra. Češki Nemci so se izjavili, da nastopijo v češkem deželnem zboru skupno. Preosnovi deželnega volilnega reda pritrdijo le, če se bodo upoštevale njihove narodne zahteve. — Od 9. do 12. t. m. se vrši v Londonu vseangleški katoliški shod. — Smrtna obsodba morilca grofa Potockega, visokošolskega učitelja, je razveljavljena in se odredi druga obravnava. — V Carigradu so zasledili veliko poneverjenje pri državni izdejalnici denarja. Tri uradnike so zaprli. — Glasilo čeških agrarcev Venkov poroča, da se bodo pozvali vsi češki poslanci brez razlike strank, da nastopijo v parlamentu proti kartelom. — V Isl je danes dospel minister Aerial in v spremstvu poslanika Grgona. Iz Isla odpotuje v Solnograd, kjer se snide z italijanskim zunanjim ministrom Tittonijem.

4. septembra. Cesar je naznanil poljedelskemu ministru Ebenhohu, da ne sprejme njegove ostavke ter mu izrazi svojo zadovoljnost. —

je mati s tresočo roko napisala. Napis tej molitvi je bil:

„Molitev matere za izgubljenoto dete.“
Čital je molitev. Bil je žalosten klic matere za sinom. Kako mlo je vsaka beseda donela, polglasno jih je izgovarjal, kakor bi hotel mater slišati. Iz vsake besede mu je donel nasproti izraz matere ljubezni. Vsaka beseda mu je silila globoko v srce; bilo mu je, kakor bi stala rajna zraven njega.

Tam, kjer je bila molitev v knjigo položena, ostala je knjiga samo od sebe odprta. Tukaj je gotovo molila mamica dan za dnevom za izgubljeno ga sina.

Ko je vstopila sestra, poprosil jo je, naj mu moli očenaš.

Počasi je molil za njo.

„Sestra, vi me morate zopet naučiti moliti. Jaz hočem zopet postati veren in srečen.“

Z radostnim pogledom se je ozrla sestra k nebu in je hvalila Boga, ki vodi s svojo ljubeznijo srca.

Na sveti večer je zadobil mir. Poslal je po duhovnika in spravil se je z Detetom svete noči. O polnoči je bila maša v kapelici bolnišnice. Mirko je bil tudi navzoč, prvič po tako dolgih letih. Mirko je molil z molitvenika svoje matere. Za njim je klečala sestra in molila: „Gospod, kako si ti dober v tvoji milosti.“
Zdaj pa le spavaj mamica; našla si svoje dete zopet, našla si ga na svoji — zadnji poti!

Ruski car pride koncem novembra na Dunaj. — Predsednik ogrske delegacije bo najbrž Koloman Szell. — V Sarajevu in Plevlju se pomnožita vojaški posadki. — Turčija bo letos prvič imela vojaške vaje na Sredozemskem morju. — Maroški sultan Abdul Azis je opustil vsako misel, na nadaljni boj, ter sklenil prepustiti prestol svojemu bratu Muleju Hafidu. — V Londonu se je ponesrečil ameriški zrakoplovec Jones. — V Budimpešti se danes vrši konferenca ogrskih škofov. — Zdravje rumunškega kralja se je obrnilo na bolje.

5. avgusta. Dunajski listi poročajo, da sta se ministra Aerial in Tittoni posvetovala o dogodkih v Turčiji. — Ob priliki obletnice sultanovega nastopa so se vršili v Bosni večji izgredi, katere so oblasti razgnale. — IV. češkega katoliškega shoda se je udeležilo do 12.000 ljudi. — V Makedoniji se še vedno dogajajo grozoviti umori. Pri Iterčevu so bili te dni umorjeni trije bolgarski agenti zato, ker so agitrali proti Mladoturkom. — Na Ruskem uvedejo davek na tobak in bodo toza- devni načrt predložili že jeseni dumi. — Angleški kralj je te dni odpotoval iz Marijinih toplih na Češkem. — Na Dunaju se je danes pričel 3. mednarodni kongres trgovskih in obrtnih zbornic. Kongres je otvoril nadvojvoda Karol Fran Josip.

6. septembra: Minister Aerial je odpotoval v Berchtesgaden, kjer se snide z nemškimi državni tajnikom. — V Maroku se je izvršil velik preobrat. Bivši sultan je popolnoma porazen in večina njegovih poveljnikov ujetih. — Na Turškem pobirajo mladoturški agitatorji darove za volilni fond. Darove dajejo tudi v poljskih pridelkih.

7. septembra: Češki svet pozivlja češko ljudstvo, da ne sme na noben način dati svojih otrok v nemške šole. — V Drnišu v Dalmaciji so priredili včeraj Hrvatih obhod kot protest proti nedavnemu napadu Srbov. Nekega 60 letnega Srba so do smrti kamenjali, nakar je orožništvo 30 Hrvatov zaprlo. — V Rumburgu na Češkem se je vršil včeraj katoliški shod. — Cesar je danes odpotoval v Budimpešto.

8. septembra: Cesar je sprejel danes ogrskega ministrskega predsednika Wekerleja v avdijenci. — Ministrski predsednik Beck se je peljal danes iz Gorice v Celovec. — Skupnemu finančnemu ministru Burianu je izročila danes srbska radikalna opozicija spomenico, v kateri se zahteva, da naj stori na najvišjem mestu potrebne korake, da dobi Bosna in Hercegovina ustavo. — Kakor smo že naprej slutili, porabili so liberalci tudi slovanski časnikarski shod, ki se vrši v Ljubljani, v liberalne namene.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Ministrstvo za uk in bogočastje je pomaknilo gospoda profesorja dr. Karola Verstovšeka in dr. Leopolda Poljanca, oba v Mariboru, v VIII. činovni razred državnih uradnikov. Čestitamo!

* **Iz srednjih šol.** Profesor na deželni gimnaziji v Ptuj dr. Egid Raitz je premesčen na mestno gimnazijo v Linc, za učitelje na srednjih šolah so imenovani: suplent dr. Robert Janežič na realko v Maribor; Viljem Kropaček na realko v Maribor; Ferdinand Lang na realko v Maribor; dr. Ivan Arneje na gimnazijo v Maribor; Ljudevit Lang na gimnazijo v Maribor.

* **Iz sodne službe.** Pravni praktikant v Gradcu, g. Adam Ban, je imenovan za avskultanta.

* **Iz finančne službe.** Prestavljen je tit. višji nadzornik Roman Dobnik iz Kozjega v Šmarje pri Jelšah in Fr. Pavline iz Ptuja v Celje.

* **Župnijski izpit** so napravili častiti gospodje: Janez Čemažar, kaplan v Teharjih pri Celju, Al. Gričnik, kaplan pri Sv. Marku niže Ptuja, Andrej Lovrec, kaplan v Hočah pri Mariboru, Melh. Zorko, kaplan v Cirkovecih pri Pragarskem. O tej priliki so darovali za dijaško kuhinjo 28 kron. Bog p'lati!

* **Slovinci! Slovenke!** Po vseh poštnih in brzovarnih postajah zahtevajmo slovenske tiskovine v slovenskem jeziku.

* **Shod ob meji.** Shod Slovenske kmečke zveze priredi poslanec Roškar pri Sv. Ani na Krembergu in sicer v nedeljo dne 13. septembra po rani službi božji v prostorih J. Kmetiča. Kmetje, viničarji in vsi prijatelji Kmečke zveze, zlasti iz volilnega okraja poslanca Roškarskega, pa tudi iz ščavnjske doline in župnije Marije Snežne, pridite na shod. Agitirajte med seboj! Ob lepem vremenu bo shod na prostem.

* **Vpisovanje učencev** na mariborski gimnaziji se začne 10. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne v sobi V. razreda. Sprejemna skušnja se vrši isti dan ob dveh popoldne.

* **Avstrijska katoliška organizacija.** Na zborovanju katoliškega osrednjega odbora za Avstrijo v Marijinem Celju dne 7. septembra je zastopal lavantijsko škofijo profesor dr. Jos. Hohnjec.

* **Na vseslovenskem delavskem shodu**, ki se bode obdržaval dne 11. oktobra v Ljubljani, se bo- de govorilo o naslednjih predmetih: Organizacijsko